

Om alkoholrelaterade fosterskador, FASD

I stort sett alla som arbetar inom hälso- och sjukvård kommer regelbundet i kontakt med barn och unga som påverkats av alkohol eller droger under fostertiden. Veldig få är medvetna om att detta kan vara den bakomliggande orsaken till en mängd neuropsykiatriska svårigheter, såväl som fysiska problem och utvecklingsstörningar.

Alkoholexponering i fosterlivet kan orsaka en lång rad olika symtom hos barnet, en del är mera diffusa, andra är tydligare. Skadorna är livslånga. Barn i familjer med sociala svårigheter eller missbruk utgör en riskgrupp men alla barn, oberoende av social tillhörighet eller familjeförhållanden, kan drabbas. Mest känd är diagnosen fetalt alkoholsyndrom, FAS.

Tillsammans med ett dokumenterat bruk av alkohol under graviditeten finns tre kriterier för den medicinska diagnosen FAS:

- Tillväxthämning
- Symtom från CNS
- Specifika ansiktsdrag

Saknas något av ovanstående kriterier kan diagnosen FAS inte ställas. Skadorna omfattas i sådana fall av den bredare beteckningen fetala alkoholspektrumstörningar, FASD.

- Utvecklingsförsening
- Syn- och hörselskador
- Tal- eller språksvårigheter
- Motoriska svårigheter
- Missbildningar
- Litet huvud

Det kan vara svårt att se sambandet mellan olika symtom. Det finns också anledning att vara uppmärksam på andra tecken som överkänslighet för intryck, brist på rädsla för faror, sömn- och ätstörningar, hyperaktivitet, impulsstyrighet, aggressioner och minnesstörningar.

Livslånga funktionsnedsättningar kan bli följden av att utsättas för alkohol under fostertiden. Med rätt stöd och hjälp kan de som drabbats ändå klara sig bra i livet. En förutsättning är dock att de identifieras, utreds och diagnostiseras. Kunskap och förståelse från omgivningen är framgångsfaktorer.

Enligt den systematiska förteckningen av klassifikationer av sjukdomar, ICD-10, har fetalt alkoholsyndrom, FAS, diagnoskod Q86.0. Diagnoskod P04.3, foster och nyfödd som påverkats av alkoholbruk hos modern, kan också förekomma. Ofta finns dock ingen diagnoskod alls noterad i journal från BB eller BVC, det gäller även i fall då alkoholbruk hos modern är känt eller barnet uppvisar tecken på skador.

Utredning av barn som misstänks ha blivit exponerade för alkohol och/eller andra droger görs av barnläkare med specialistkompetens.

FAS-föreningen

FAS-föreningen är en ideburen verksamhet som ger stöd och råd i frågor som rör barn med fosterskador av alkohol. Vi erbjuder föreläsningar och kan efter önskemål arrangera seminarier och utbildningar.

FAS-föreningen driver bl.a. FAS-portalen som är en kunskapsbank om alkohol- och drogrelaterade fosterskador.

Telefon: 0418-48 11 50

E-post: info@fasforeningen.nu

FAS-föreningen
Norra Långgatan 8
261 31 LANDSKRONA

www.fasportalen.se • www.fasforeningen.se
Bankgiro: 5753-2202 • Swish: 123 535 46 75